Twente vecht voor eigen rechtbank

Protestbijeenkomst Almelo zet zich schrap voor het mogelijk wegbezuinigen van de rechtbank. „Tot hier en niet verder.”

Door onze correspondent
Annette Toonen

ALMELO. Uitholling van de rechtbank in Almelo kan niet en mag niet, vindt de Almelose PvdA-fractievoorzitter Willem Loupatty. *Downsizen* is de eerste stap op weg naar verdere afbraak, voorziet de deken van de Orde van Advocaten in Overijssel, Paul Manning. Ze spraken gisteren tijdens een inderhaast door de Orde belegde protestbijeenkomst in Almelo.

Tientallen advocaten, zo’n honderd personeelsleden van de rechtbanken in Almelo en Enschede, politici en rechters stromen rond tienen de raadszaal in van het stadhuis in Almelo, met uitzicht op het gerechtsgebouw. Bij de ingang hangen leuzen: ‘Red de rechtspraak in Almelo’ en ‘Wie wil er mee naar Zwolle? Niemand.’

Voordat de Raad voor de Rechtspraak iets naar buiten heeft gebracht nemen advocaten in Overijssel, gesteund door bijna negentig Twentse gemeenteraadsfracties, al stelling tegen inkrimping van de rechtbank in Almelo. „Er staat iets te gebeuren. Wij hopen dat ons verzet bijdraagt aan een beter besluit”, zegt waarnemend deken Carl Luttikhuis. Deken Manning: „De geruchten zijn zo sterk, dat we wel naar buiten móéten treden.” Maandag wordt het personeel van de rechtbanken ingelicht.

Advocaten vrezen voor de toegankelijkheid van de rechtspraak in Twente. Iemand uit Denekamp (vlakbij de grens met Duitsland) die in de rechtbank moet zijn, is met het openbaar vervoer twee uur onderweg naar Zwolle. Ook advocaten zien op tegen de extra reistijd en kosten. Luttikhuis: „Voor een voorgeleiding van tien minuten moeten we straks twee keer anderhalf uur in de auto zitten. Verhuizen kan, maar dat kun je van al die 600.000 mensen in Twente niet vragen. Als we destijds een Twentestad hadden gemaakt, waren we de achtste stad van Nederland geweest. Dan had niemand durven zeggen: Haal de rechtspraak daar maar weg.’’

Hellend vlak

Advocaten en de burgemeester van Almelo, Jon Hermans, voelen zich „in het pak genaaid” door ‘Den Haag’. Toenmalig minister Opstelten (Justitie, VVD) beloofde in 2012 nog dat Almelo een volwaardige rechtbank zou houden. Manning: „Zijn die toezeggingen dan binnen drie jaar al niets meer waard? Als dat zo is, komen we op een hellend vlak. Dan trekken wij een streep: tot hier en niet verder.”

BEZUINIGINGEN

Al 23 rechtbanken weg

De rechtspraak wordt gereorganiseerd. Maandag maken de Raad voor de Rechtspraak en de rechtbankbesturen de plannen voor de reorganisatie bekend. Vast staat dat er bezuinigd moet worden.

Toen het kabinet Rutte II aantrad hoefde de rechtspraak nog niet meteen te bezuinigen. Indertijd is afgesproken dat het budget van rond een miljard euro met 120 miljoen omlaag moet, maar dat de rechtbanken daar pas in 2016 mee hoeven te beginnen.

Tot 2013 was Nederland onderverdeeld in 19 arrondissementen met ruim 50 rechtbanklocaties. Door de herindeling van de gerechtelijke kaart verdwenen er 23 rechtbanklocaties. Nu is Nederland onderverdeeld in 11 arrondissementen met 32 rechtbanklocaties.

Bij het sluiten van de locaties heeft toenmalig minister Opstelten toegezegd dat tenminste **29 locaties ‘grote’ rechtbanken blijven**, die allerlei soorten zaken behandelen.

FOTO ERIC BRINKHORST

De **rechtbank** in Almelo

De gemeente Almelo heeft het in een interne notitie over ‘een sterfhuisconstructie’. Het banenverlies kan op termijn oplopen tot 2.250. „Dat is niet overdreven”, vindt burgemeester Hermans. Behalve het personeel van de rechtbank zelf (in Almelo en Enschede werken 202 personeelsleden, in Zwolle 227) gaat er veel werkgelegenheid verloren bij advocatenkantoren en toeleveringsbedrijven.

Gevangenis De Karelskamp in Almelo, recent op het nippertje gered, wordt weer met sluiting bedreigd. Reclassering en Raad voor de Kinderbescherming vertrekken mogelijk. En de werkloosheid in Enschede en Almelo is met 17 procent al zo hoog.

De rechtbank in Almelo is enkele jaren geleden voor zes miljoen euro uitgebreid met een extra beveiligde zittingszaal. Zwolle heeft sinds 2013 een heel nieuw gerechtsgebouw.

Volgens de gemeentenotitie is de Raad voor de Rechtspraak ook van plan de panden van de rechtbanken in Roermond of Maastricht, Lelystad, Assen en Zutphen af te stoten. Manning verbaast zich erover dat het in al die plaatsen nog zo stil is. Gisteravond liet de burgemeester van Zutphen, Arnold Gerritsen, weten het onacceptabel en onbehoorlijk te vinden als de rechtbank daar wordt ontmanteld.